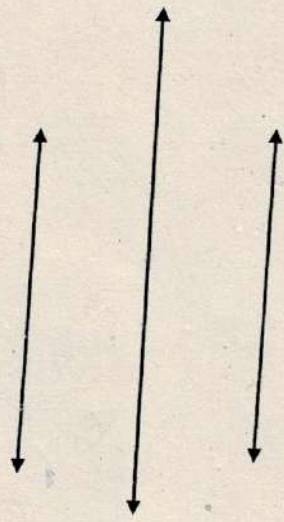


महिला लक्षित आयआर्जनका लागि बाखापालन कार्यक्रम कार्यन्वयन  
कार्यविधि २०७७



पार्थीभरा याडवरक गाउँपालिका  
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,  
थेचम्बु ताप्लेजुङ्ग

# महिला लक्षित आयआर्जनका लागि बाखापालन कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७७

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति:-२०७७/०२/२

## १. पृष्ठभूमी:-

नेपाली समाजमा महिलाहरुको आर्थिक गतिविधीमा न्यून सहभागिताको कारण क्षमता अनुसारको आर्थिक योगदान हुन सकेको छैन । जसले गर्दा समाजमा हुने विभिन्न किसिमका विकास निर्माणका निर्णय प्रक्रियाहरुमा निजहरुको न्यून सहभागिता रहेको देखिन्छ । पशु सेवा शाखाको प्रतिबद्धता र पाथिभरा याडवरक गाउँपालिकाको महिला लक्षित आयआर्जन बाखापालन निति तथा कार्यक्रमलाई सरल, सहज, पारदर्शी र प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्नका लागि पाथिभरा याडवरक गाउँपालिकाले "महिला लक्षित आयआर्जन बाखापालन कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७७" जारी गरेको छ ।

## परिच्छेद १

### प्रारम्भ

#### १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:-

(क) यो कार्यविधीको नाम:- "महिला लक्षित आयआर्जन बाखापालन कार्यक्रम कार्यन्वयन कार्यविधि २०७७" रहेको छ

(ख) यो कार्यविधी पाथिभरा याडवरक गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भए पछि प्रारम्भ हुनेछ ।

#### २. परिभाषा:- बिषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधीमा

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका थेचम्बु ताप्लेजुङ्गलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "कृषक" भन्नाले पशुपन्छीपालक तथा उत्पादनमा प्रत्यक्ष संलग्न भएको कृषक समुह वा व्याक्तीलाई जनाउने छ ।

(ग) "वडा" भन्नाले पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका भित्रका वडाहरुलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) " संविधान" भन्नाले नेपालको संविधानलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) "अनुदान" भन्नाले कार्यक्रम संचालनका लागि सम्बन्धित साझेदारीलाई स्थानिय सरकारबाट प्रदान गरिने रकमलाई जनाउने छ ।

(च) "साझेदारी" भन्नाले लागत सहभागितामा बाखापालन कृषक समुह गठन गरी कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि सम्बन्धित कार्यालयसंग द्विपक्षय सम्झौताका आधारमा हुने लागत सहभागितालाई सम्झनु पर्दछ ।

(छ) " बाखापालक कृषक समुह" भन्नाले बाखापालन पेशामा संलग्न भई एउटै गाउँटोलका मिल्दा जुल्दा समस्या, आवश्यकता र चाहना भएका न्यूनतम १० जना वा सो भन्दा बढी व्यक्तीहरु मिली साझा उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सामुयिक प्रयासद्वारा हासिल गर्न बनाईएको संगठनलाई जनाउने छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ज) "समुहको विधान" भन्नाले सामुयिक उद्देश्य प्राप्तिका लागि क्रियाकलाप संचालन गर्न बनाईएको नियम तथा कानूनको दस्तावेजलाई जनाउने छ ।

(झ) "हितकोष" भन्नाले कुनै पनि कार्यक्रम आयोजना, योजना, परियोजना संचालन गर्न नगद वा जिन्सी, ऋण लगानी, लगानीका रूपमा रहेको नगद वा पूँजी समेतलाई जनाउने छ ।

### ३. उद्देश्य

(क) गाउँपालिकाको विद्यमान पशुपालन निति तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने ।

(ख) बाखापालन व्यवसायलाई सहजीकरण, प्रवर्द्धन एवं व्यवसायिकरण गर्नका लागि आवश्यक प्रविधी, सिपलाई लक्षित वर्ग सम्म पुऱ्याउन सहयोग स्वरूप टेवा प्रदान गर्ने ।

(ग) बाखापालन व्यवसायबाट थप रोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गरी जिवन स्तरमा सुधार गर्ने ।

(घ) मासु र मासुजन्य उत्पादनको परिमाण र गुनस्तरमा सुधार गर्ने तथा उत्पादन लागतमा न्यूनिकरण गर्ने

(ङ) बाखापालन क्षेत्रको ब्यवसायीक रूपान्तरणमा सहयोग पुऱ्याउने ।

(च) विकास निर्माण प्रक्रियामा महिलाहरूको सहभागितामा वृद्धि हुने ।

(छ) महिलाहरूको आर्थिक स्थितीमा सुधार आई आयश्रोतमा वृद्धि हुने ।

(ज) कृषक समुदायमा आधारित सहभागितामुलक नक्ष सुधार प्रणाली स्थापित गर्ने ।

### ४. कार्यक्रम अन्तरगत गरिने क्रयाकलापहरू

यो कार्यविधी अन्तरगत रहि संचालन गरिने क्रियाकलापहरू निम्न अनुसार छन् ।

(क) घरघुरी सर्वेक्षण

(ख) समुह गठन र अभिमुखिकरण

(ग) बाखी खरिद, ढुवानी तथा बितरण

(घ) बाखामा अन्तरिक तथा बाह्य परजिवी नियान्त्रण औषधी बितरण

परिच्छेद - २

कार्यक्रम संचालन विधी

### ५. कार्यक्रम संचालन सम्बन्धि व्यवस्था

५.१ यो कार्यक्रम पहिलो चरणमा पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका सबै वडाहरूमा संचालन गरिने छ ।

५.२ कार्यक्रम संचालनका लागि लक्षित वर्गको वडाबाट पहिचान गरी छनौट प्रक्रिया गरिने छ । पशु सेवा शाखासंग समन्यन गरी पशु सेवा शाखा मार्फत महिला कृषक समुह गठन गरी पशु सेवा शाखाले कार्यक्रम संचालन गर्न गरिनेछ ।

५.३ महिला लक्षित आयआर्जन बाखापालन कृषक समुहमा समावेश हुन निम्न मापदण्ड पुरा भएको हुनु पर्दछ

(क) भौगोलिक तथा वातावरणय दृष्टिकोणले बाखापालन उपयुक्त ठाउँका न्यून आय भएकासमहिला हुनु पर्ने

(ख) समुहमा बाखापालन इच्छुक कम्तिमा १० घरपरिवार हुनु पर्ने ।



प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- (ग) पाठापाठी उत्पादन गरी बिक्री वितरण गर्न इच्छुक हुनु पर्ने ।  
 (घ) स्थानिय (खरी) जातको गुणस्तरीय बोका  
 (ङ) तोकिएको अवधि सम्म बाखापालन गर्न इच्छुक ।  
 (च) कम्तिमा लगानीको २५ प्रतिशत सो लगानी गर्न इच्छुक हुनु पर्नेछ ।  
 (छ) स्थानिय (खरी) जातको गुणस्तरीय माउ बाखा खरिद गर्नु पर्ने छ ।  
 (ज) यस कार्यक्रममा बाहलवाला जनप्रतिनिधी, शिक्षक तथा अन्य कुनै पनि कर्मचारी सहभागी हुन पाइने छैनन् ।

- ५.४ छनौट भइ समुह गठन भएका बाखापालक कृषक समुहले समुहका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष वा सचिव र पशु सेवा शाखाको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतमा गाउँपालिका नजिक रहेको बैंकमा खाता खोल्नु पर्नेछ ।  
 ५.५ कार्यक्रम संचालनका लागि अनुदान रकम कार्यालयले समुहको खातामा जम्मा गरिनेछ ।  
 कूल अनुदान रकमको ५० प्रतिशत पहिलो किस्ताको रूपमा उपलब्ध गराइनेछ र बाँकी रकम भेरीफिकेशन र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा बैंक खातामा भुक्तानी दिइनेछ ।  
 ५.६ कार्यक्रममा सहभागी हुने समुहका कृषकहरूले खरिद गरिएका बाखीहरूको अनिवार्य रूपमा बिमा गर्नु पर्नेछ ।  
 ६ रकम बाडफाइ ( समुह गठन प्रक्रियाको लागत कूल (एकमुष्ट) रकमबाट लगानी हुने)

| सि.नं. | विनियोजित रकम विवरण /वडाहरू | विनियोजित रकम (रु. हजारमा) | कैफियत                |
|--------|-----------------------------|----------------------------|-----------------------|
| १      | समुह गठन बापत खर्च          | २०,०००                     | बिस हजार              |
| १      | वडा नं. १, नाडखोल्याङ्ग     | २,००,०००                   | दुईलाख                |
| २      | वडा नं. २, थेचम्बु          | २,००,०००                   | दुईलाख                |
| ३      | वडा नं. ३, तिरिङ्गे         | १,७०,०००                   | एकलाख पचहत्तर हजार    |
| ४      | वडा नं. ४, डुम्रिसे         | १,७०,०००                   | एकलाख पचहत्तर हजार    |
| ५      | वडा नं. ५, चाक्सिबोटे       | १,७०,०००                   | एकलाख पचहत्तर हजार    |
| ६      | वडा नं. ६, धुमवेदिन         | १,७०,०००                   | एकलाख पचहत्तर हजार    |
|        | जम्मा रु.                   | ११,००,०००                  | एघार लाख रुपैया मात्र |

८. आर्थिक नर्मस

| सि.नं. | विवरण     | इकाई   | परिमाण | दर रु. | कार्यालयबट | समुहवाट | जम्मा रु.  |
|--------|-----------|--------|--------|--------|------------|---------|------------|
| १      | समुह गठन  | संख्या | २०     | १,०००  | २०,०००     | -       | २०,०००/-   |
| २      | पाठी खरिद | संख्या | २०     | ४५,००० | ९०००००     | २२५०००  | ११२५०००    |
| ३      | बोका खरिद | संख्या | १८     | १०,००० | १८००००     | १८००००  | ३,६०,०००/- |
|        | जम्मा रु. |        |        |        | ११,०००००   | ४०५०००  | १५,०५०००   |



प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१. अनुगमन मुल्याङ्कन तथा प्रतिवेदन

यस कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन पाथिभरा याडवरक गाउँपालिकाको अनुगमन समिति, वडा अनुगमन समिति, पशु विकास कार्यदल र पशु सेवा शाखाले गर्नेछ । मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रगति प्रतिवेद पशु सेवा शाखा मार्फत गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्ने छ ।

२. थपघट वा हेरफेर गर्न सकिने

१. यो कार्यविधीको कार्यन्वयनलाई थप ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर तथा खरेजी गर्ने सक्नेछ ।

२. यस कार्यक्रमको कार्यन्वयनमा कुनै बाधा, अवरोध र अस्पष्टता आएमा त्यस्तो बाधा अवरोध फूकाउने प्रयोजनका लागि गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार ब्याख्या गर्न सक्नेछ ।



पशु सेवा शाखा, काठमाडौं

अनुसुची १

सम्झौता पत्र

जिल्ला ताप्लेजुङ्ग पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको आ.व. २०७६/०७७ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार कृषि प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत कार्यक्रम लक्षित वर्ग आयआर्जन बाखापालन कार्यक्रमका लागि पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका वडा नं. ...., गठित श्री .....बाखापालन कृषक समुह ( यस पछि दोस्रो पक्ष भनिने) र पाथिभरा याडवरक गाउँपालिका वा पशु सेवा शाखा थेचम्बु ( यस पछि पहिलो पक्ष भनिने ) बीच तपशिलका सर्तहरूको अधिनमा रही कार्यक्रम संचालन गर्न द्विपक्षीय सम्झौता भएको छ । कार्ययोजना अनुसार कार्यक्रम र क्रियाकलापहरू तोकिएको अवधीमा सम्पन्न गर्नु दोस्रो पक्षको जिम्बेवारी हुनेछ ।

१. पहिलो पक्षले दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रम संचालन गर्न बापत दिइने अनुदान रकम पशु सेवा शाखाको कर्मचारी सहितको संयुक्त दस्तखतमा खोलिएको समुहको बैंक खातामा जम्मा गरिनेछ । खातामा जम्मा गर्दा पहिलो किस्ता बापत ५० प्रतिशत रकम जम्मा गरिनेछ । बाँकि रकम भेरिफिकेशन र कार्य सम्पन्न भइ सकेपछि मात्र दिइनेछ ।
२. पहिलो पक्षबाट तोकिएको प्राविधिक विषयवस्तुलाई दोस्रो पक्षले अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।
३. पहिलो पक्षबाट प्राप्त अनुदानलाई दोस्रो पक्षले कम्तिमा ५ वर्ष सम्म मास्न वा दुरुपयोग गर्न पाइने छैन । यदि त्यस्तो गरेको पाईएमा निजको सो रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक कारवाही गरिने छ । ब्यवसायबाट उत्पादित वस्तुको बजार ब्यबस्ता दोस्रो पक्ष आफैले गर्नु पर्नेछ ।
४. पहिलो पक्षले नियमितरुमा दोस्रो पक्ष ( अनुदान रकम पाउने) को अनुगमन गर्नेछ ।
५. दोस्रो पक्षले मासिक/ चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन रिपोर्ट नियमित रूपमा पशु सेवा शाखालाई दिनु पर्नेछ ।
६. सम्झौतामा उल्लेखित काम गर्दा परिआउन सक्ने कुनैपनि भवितव्यको पुर्ण जिम्बेवारी दोस्रो पक्ष स्वायम हुनुपर्नेछ ।
७. गाउँपालिका वा पशु सेवा शाकाले आवश्यक ठानेमा अन्य विषयवस्तु थपहुन सक्नेछ ।

प्रथम पक्ष

दोस्रो पक्ष

गाउँपालिका वा पशु सेवा शाखा तर्फबाट

श्री ..... बाखापालक कृषक समुहको तर्फबाट

नाम:-

नाम:-

पद:-

पद:-

दस्तखत

दस्तखत

मिति:-

मिति:-

छाप

छाप

  
प्रमुख प्रशासकिय जायवस्तु